



sb0055 mérnökszervezetek...
 sb0056 horvát utazószínház
 sb0057 időjárásjelentés
 sb0058 lázár és filipov pohárköszöntő 1.rész
 sb0059 lázár és filipov pohárköszöntő 2.rész
 sb0060 lázár és filipov pohárköszöntő 3.rész/
 sb0061 illyés gyulát köszöntötte...
 sb0062 várkonyi péter és vasil bilak...
 sb0063 budapestre érkezett...4.rész
 sb0065 budapestre érkezett...5.rész
 sb0066 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0067 tartalomjegyzék /2.rész/
 /mti/
 s ie

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: halasi györgy, fehér péter
 izsák erika
 - v é g e -

21.29 011182 1181

M

--

60.008/k

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

 budapest, 1982. november 02.

bel.

k e d d

sb0001 4 160 mtib1001

tévéfilmek, rádiós hangfelvételek a közművelődésben /1. rész/

1982. november 2. - az utóbbi öt évben „sokszorosított”, televíziós filmek és rádiófelvételek jelentős kulturális értékeket közvetítettek a megyéknek és a fővárosnak. néhány helyen jól, kezdeményezően éltek az új - és gazdagabb - lehetőségekkel; a megyék többségében viszont a film- és szemléltetőeszköz-tárak gyenge felszereltsége nehezítette a filmek és a hanganyagok széleskörű felhasználását - állapítja meg az országos közművelődési tanács titkárságának - a napokban készült - tájékoztatója, amely a televíziós filmek és rádiós hangfelvételek hasznosításának tapasztalatait összegzi.

az okt elnöksége 1975-ben a televíziós ismeretterjesztő és dokumentumfilmek, majd 1977-ben - főként az iskolai olvasmányokkal kapcsolatos - rádiós hangfelvételek és tévéműsorok sokszorosításának finanszírozásáról, közművelődési és közoktatási hasznosításáról hozott határozatot. ezek a döntések azt szolgálták, hogy a jelentős anyagi ráfordítással készülő, más területeken is jól használható tévé- és rádióműsorokat - sokszorosítás útján - a közoktatás és a közművelődés is hasznosítsa. az erre alkalmas filmeket és hangfelvételeket - egyebek között - a művelődési minisztérium, a magyar televízió, az országos pedagógiai intézet, a népművelési intézet szakemberei válogatták ki. eddig 56 önálló televíziós filmet és hat - 55 részes - sorozatot vettek át a megyei és a fővárosi film- és szemléltetőeszköz-tárak. a dokumentum- és ismeretterjesztő filmek sorában megtalálhatjuk például a társadalmi előítéletek, a

párbeszéd az ideállal, a magyar naiv művészek, a látás hatalma című filmeket, illetve sorozatokat. az irodalomtanítás és a közművelődés - más műsorok mellett - már hasznosítja petőfi: a helység kalapácsa, shakespeare: iii. richárd, lengyel józsef: ígéző című alkotásainak tévéadaptációját. a rádiós hangfelvételek közül 48 produkció van forgalomban. közöttük - neves művészek közreműködésével - olyan alkotások, mint moliere fősvénye, shakespeare rómeó és juliája, örkény istván tótékja, vagy a rádió nagyszerű dokumentumjátéka a köztársaság tér 1956. a filmeket 25-25, a hanganyagokat 500-500 példányban sokszorosították, erre 16,5 millió forintot fordítottak.

/folyt. köv./ kö

00.10 021182 2268

-. -

sb0002 4 160 mtib1002

tévéfilmek, rádiós ... /2. rész/

a megyei és a fővárosi felmérésekből kitűnik, hogy a tévéfilmek forgalma, nézettségi foka általában jobb a filmtárak egyéb filmjeinél. az iskolák főleg a tananyaghoz kapcsolódó kópiákat kérik; a közművelődési szakkörök kölcsönzési skálája szélesebb. az általános iskolákban a hangszalagok, a közép- és felsőfoku tanintézetekben inkább a filmek kedveltebbek. több megyében használják a film- és hanganyagokat kiscsoportos klubfoglalkozásokon. hajdu-bihar megyében a művelődési házak „kisfilmkedvelők órája”, címmel tartanak programokat. egyes kópiákat az egyetemi előkészítőknél is hasznosítanak. néhány megye művelődési házaiban helyben hallgatják a kazettákat, máshol inkább kölcsönzik. somogyban főleg a kisközségek művelődési intézményei forgalmazzák szívesen a műsorkazettákat és a filmeket. a fővárosban vetélkedőkön rendhagyó irodalom- és történelemórákon is hasznosítják a felvételeket. békés megyében a politikai oktatást is szolgálják a tévéfilmek, de ezekből nyugdíjasoknak is szerveztek vetítési sorozatot. figyelemre méltó a csongrád megyeiek kezdeményezése: filmvetítőt is kölcsönöznek az ezzel nem rendelkező intézményeknek. a tévéfilmek iskolai hasznosításának komoly akadálya ugyanis, hogy az általános iskolák felében nincs hangosfilm-vetítő. /mti/

na/ka/kö ag ie

00.11 021182 1332

-. -

sb0003 4 130 mtib1003

ki tud többet a szovjetunióról? - politikai vetélkedősorozat

1982. november 2. - a nagy októberi szocialista forradalom 65., a szovjetunió megalakulásának 60., valamint a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezmény aláírásának 35. évfordulója jegyében, immár tizedik alkalommal hirdetik meg a ki tud többet a szovjetunióról? című politikai vetélkedősorozatot. a művelődési minisztérium, a kisz központi bizottsága, a magyar-szovjet baráti társaság, a lapkiadó vállalat és a szovjetunió című folyóirat szerkesztősége rendezvénysorozatával arra ösztönzi a középfoku tanintézetek diákjait, hogy mind jobban megismerjék a szovjetunió életét, erősítsék a magyar és a szovjet fiatalok kapcsolatát, barátságát.

a budapesti kölcsey ferenc gimnázium kezdeményezésére az 1973-74-es tanévben rendezték meg első ízben a ki tud többet a szovjetunióról? című politikai vetélkedőt. az azóta mozgalommá szélesedett akció jól szolgálta a magyar-szovjet barátság ápolását. a vetélkedősorozat rövid idő alatt nagy népszerűsége tette szert a diákok körében: több mint 320 ezer tanuló ismerkedett meg olvasmányai segítségével a szovjetunió történetével, népeinek életével, eredményeivel.

az 1982-83-as tanévre meghirdetett vetélkedő résztvevőinek ismerniük kell a szovjetunióra vonatkozó iskolai tananyagot, a szovjetunió című folyóirt ezévi 1-8. számaiban megjelölt cikkeket, valamint a 9-12. és az 1983. évi 1-3. számaiban közölt írásokat és fényképeket.

a műveltségi játékokra a gimnáziumok, a szakközépiskolák, az egészségügyi szakiskolák, a szakmunkásképző intézetek, a gép- és gyorsíró iskolák, az önálló kollégiumok négy-négy tagú csapatai nevezhetnek be.

az iskolai vetélkedőkön osztályonként, tanulócsoportonként egy-egy csapat vehet részt, s az iskolákat a további fordulóban csak egy csapat képviseli. minden megyéből egy szakmunkástanuló és két középiskolás csapat jut az országos területi döntőbe. a nyolc országos elődöntőben legjobban szereplő 16 csapat vesz részt a jövő év április 5-én sorra kerülő két döntőben.

a jelentkezési lapokat ez év november 10-ig várják a megyei - fővárosi - tanácsok művelődési osztályai, illetve a lapkiadó vállalat magyar nyelvű szovjet lapok olvasószolgálatának vetélkedő csoportja címére. /mti/

i/kj/s ag ie

00.12 021182 2320

-. -

sb0004 4 160 mtib1004

tömegsport a x. kerületben

1982. november 2. - évről évre mind többen állnak rajthoz a x. kerületben az egészség megőrzését, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló tömegsport rendezvényeken. míg 1977-ben az üzemi versenyeken 44.892-en, a kerületi sportakciókon pedig 5.252-en vettek részt, addig tavaly e számok 50.516-ra, illetve 9.153-ra emelkedtek. nagyon népszerűek a kocogó-futó napok, a játékos vetélkedők, s az önköltséges - gyermektorna, karate, testépítő női torna, asztalitenisz - sporttanfolyamok. elismerésre méltó, ahogyan a zágrábi uti és az ujhegyi uti lakótelep szervezi a lakóhelyi tömegsport akciókat - állapították meg a x. kerületi tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén e témáról tárgyalva.

jól mérhető a fejlődés az edzett ifjúságért tömegsportmozgalomban, több mint tizenöt ezren szereztek jelvényt ebben az akcióban. az általános iskolások között az uttörő olimpia a legnépszerűbb versenyzési forma. a x. kerületi középiskolások pedig a házi vetélkedőkön értek el jó eredményeket; és a számszerű növekedés is figyelemre méltó: 1977-ben még alig háromezer, az 1981/1982-es oktatási évben már 9 ezer diák indult a viadalokon.

a tömegsport tárgyi feltételei is számottevően javultak az elmúlt években: sok új sportlétesítmény épült a x. kerületben. ilyen például a csajkovszkij parkban a kispályákat, torna- és kondicionáló termeket magában foglaló sportközpont. ezenkívül 12 kispályát létesítettek a kerület különböző pontjain, s nyolcat a szovjet-magyar barátság parkban. öt új kondicionálóterem nyílt a lakótelepeken, bitumenes kézilabda pályákat adtak át három általános iskolában. /mti/

na/tr/ag/-ár/er ie

00.12 021182 1673

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

korrózióvédelem az olajkutaknál

1982. november 2. - új hazai adalékanyagot használnak a szegedi olajmezők kutjainak tisztításánál a fémfelületek korrodálódásának megakadályozására. az új vegyi anyag megvédi a vezetékek elszennyeződött, eliszaposodott belső falát a tisztításukra alkalmazott sav maró hatásától. a kutak tisztításánál eddig külföldi adalékanyaggal védekeztek a korrózió ellen. a budalakk festék- és műgyantagyár és a magyar szénhidrogénipari kutató- és fejlesztő intézet szakemberei a szegedi olajbányászok felkérésére dolgozták ki közösen ezt a speciális, a 180-200 celsius fok körüli hőmérsékleten lejátszódó technológiai folyamatban is hatásos vegyi adalékanyagot. gyártását a felhasználókhoz közel, a budalakk szegedi gyárában kezdték meg, ahol most már nagyüzemi körülmények között állítják elő. bár egyéni igény alapján fejlesztették ki az új korróziógátló vegyszert, felhasználási területe ennél jóval nagyobb lehetőségeket kínál ott, ahol a sav maró hatását kell közömbösíteni, például a gépipar, a vegyipar területén vagy a kazánokban lerakódó vízkő feloldásához. /mti/

be/sl/er ie

00.13 021182 1124

-.-

sb0006 4 130 mtib1006

jelzőberendezés a tv-kábelben

1982. november 2. - a kábeles televíziós antennarendszerrel kapcsolható jelzőberendezést fejlesztettek ki a gelka zalaegerszegi kirendeltségének munkatársai. a berendezés jelzi, ha elromlott a felvonó, ha áramellátási zavar van, vagy leállt a központi fűtés, összesen tizenöt féle információ továbbítására alkalmas. a riasztójelek egy diszpécserközpontba futnak be, így jelentősen meggyorsulhat a hibaelhárítás. az első tv kábelre kapcsolt műszer már működik a zalaegerszegi landorhegyi lakótelepen. a közeljövőben kilenc riasztó egységet szerelnek fel azokban a zalaegerszegi városrészekben, ahol kábelben érkezik a tv műsor a lakásokba. /mti/

tóa/kné/st/mz ie

00.14 021182 0708

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

uj fagyasztóláda család

1982. november 2. - a korábbi elavult konstrukciókat felváltó energiatakarékos háztartási fagyasztóláda családot fejlesztett ki a jászberényi hűtőgépgyár. a felül nyitható láda változata 200, 300, illetve 400 literes ürtartalmu. a prototípusokon eddig végzett mérések azt igazolják, hogy a készülékek felveszik a versenyt a hasonló külföldi termékekkel. a háromszáz literes vezértípus, amely az őszi bnv-n már bemutatkozott, a korábbinál jobb szigetelésű, így negyedével kevesebb energiát fogyaszt mint elődje. ugyanakkor a súlya mindössze hetven kiló, majdnem kétharmaddal könnyebb, mint a régi hasonló ürtartalmu fagyasztóláda. előnye továbbá, hogy kikapcsolás után is 52 óráig romlás veszélye nélkül tárolja az élelmiszert.

a fagyasztóládák felül nyitható kivitelben készülnek, nem annyira konyhai elhelyezésre, hanem inkább picékbe, kamrákba. a gyár piackutatóinak felmérése szerint az évi belföldi kereslet 15 ezer körül várható. a háromszáz literes típus a jövő év végén jelenik meg a hazai boltokban, és ezt követően a 200, illetve a 400 literes változat is a piacra kerül. /mti/

end/pet/st/mz ie

00.14 021182 1158

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

kísérleti szőlőültetvény rekordja siklóson

1982. november 2. - fantasztikus tömegű szőlő termett egy kísérleti ültetvényen a siklós közelében levő göntér-hegyen: hektárra átszámítva 60 ezer kilogramm fürtöt szüreteltek a különlegesen kiképzett kordonokról, ami körülbelül tízszerese a nagyüzemi átlagnak. magyarországon ekkora termést még nem adott szőlő. a roppant szőlőmennyiségnél is fontosabb eredmény azonban a művelési mód rendkívüli olcsósága, hiszen egy liter bort mindössze három forintos önköltséggel termeltek meg.

a színhely: a villány-mecsek-aljai borgazdasági kombinát siklósi szőlészeti üzeme. a kísérletet laczkovich miklós üzemigazgató olaszországi tanulmányutján szerzett tapasztalatok alapján szervezte meg. az 1960-ban telepített olaszrizling és hárslevelű fajtaikat magában foglaló ültetvényen három - egyenként 600 méter

hosszuságu - sövény-szőlőt alakítottak ki, mégpedig szupermagasságu kordonokon: három és fél méter magasan. a tőkék valóságos szőlőfákká vastagodtak és terebélyesedtek. a hatalmas súly megtartása végett villanyoszlopokkal és drótkötelekkel erősítették meg a tartórendszert.

mesébe illő látványt nyújtott szüret előtt a kísérleti ültetvény: szőlőfürt függönyök omlottak le a kordonok két oldalán. a termés leszedésére „vonatot”, állítottak be. az erőgép lassu menetben pótkocsikat vontatott maga után, rajtuk emberek, akiknek mindegyike a kijelölt sávjában szedte a fürtöket. ennek a művelési módnak nagy előnye, hogy csupán a szüret munkaigényes, minden más a gépek dolga. a szőlősorok 480 centiméterre vannak egymástól, mindenféle gép elfér tehát közöttük. gépekkel végzik a talajmunkát és a tápanyagutánpótlást, a permetezés helikopterrel történik, metszésre és ugynevezett zöldmunkára pedig nincsen szükség. a szokatlanul nagy sortávolság azt a célt is szolgálja, hogy a napsugárzás teljes felületén érje a szőlőösvényeket. a siklósi szakember véleménye szerint a kísérletben részt vevő szőlőfajták megfelelő tápanyagutánpótlással genetikailag hosszú távon is képesek ilyen, sőt még emel is nagyobb terméshozamokra. az üzemi kísérletet a kezdetétől számított öt év elteltével 1984-ben értékelik. /mti/

igó/bné/s st ie

00.15 021182 2191

-.-

sb0009 4 150 mtib1009

őszi vadászatok

1982. november 2. - befejeződött a szarvasbőgés, ez azonban nem jelenti a vadászszézon végét, jelenleg is többszáz külföldi vadász járja az erdőket zsákmány után kutatva. most a dámvad és a vaddisznó kerül terítékre, s hamarosan puszkavégre kerülnek a fácánok is. ugyancsak a napokban kezdik a nyulak befogását, más évekhez hasonlóan az idén is mintegy százezer vadnyulat hajtanak a hálókba, s élve olasz és franciaországba szállítják az állatokat az ottani állomány javítására, gyarapítására.

a mavad várhatóan az idén is sikerrel teljesíti tervét. a vadászatból megközelítően 500 millió forint forgalomra számítanak, amikor a korábbiaknál nagyobb erőfeszítésre volt szükség. a nemzetközi vadászélet erősödő versenyében csakis a szolgáltatás színvonalának emelésével tarthatják a lépést. ezért a vadásztársaságok csaknem 150 vadászházának többségében tovább

javitották a vendéglátás feltételeit; beszerelték a központifűtést, fürdőszobákat alakítottak ki, és növelték a komfortfokozatot; a külföldi vadászoknak kényelmesebb körülményeket biztosítottak.

a külpiacra jól értékesíthető, feldolgozott vad húsból a továbbinál többek adnak. a somogy megyei öreglaki üzem az év elejétől termel. a napokban adták át a mavad vecsési feldolgozóját, innen évente mintegy 3000 tonna szarvas-, vaddisznó- és őzhus kerül exportra, elsősorban az nszk-beli olasz, francia és svájci inyencek asztalára. /mti/

kg/er ie

00.16 021182 1446

-. -

sb0010 4 160 mtib1010

freskóhelyreállítás tokajban

1982. november 2. - freskótöredékeket fedeztek fel az építészeti feltárás során tokaj egykori görög kereskedőházában. a település főterén álló műemléképületet jelenleg restaurálják, majd muzeumot rendeznek be helyiségeiben. az épület négy szobájában a meszelés alatt megmaradtak a xviii. századból való freskótöredékek, amelyeken növényi díszítőelemek mellett figurális kompozíciók is láthatók. a miskolci herman ottó muzeum restaurátorai megkezdték a maradványok konzerválását.

/mti/

kör/szn/s st ie

00.16 021182 0553

-. -

sb0011 4 150 mtib1011

autósok kallódó forintjai a biztosítónál

1982. november 2. - az állami biztosító tájékoztatása szerint még mindig sok autó- és motortulajdonos nem jelentkezett a pénzéért azok közül, akik egész évre befizették a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás díját. a díjfizetési kötelezettség ugyanis idén július 1-től megszűnt, s a biztosító a sajtó útján kérte ügyfeleit - a tapasztalatok szerint nem kellő eredménnyel -, hogy jelentkezzenek visszajáró pénzükért. akik ezt eddig nem tették meg, a díjigazoló lap és a csekkek felmutatása ellenében a biztosító, illetve a takarékszövetkezetek valamennyi fiókjánál még mindig kérhetik személyesen, vagy postai úton a többletként befizetett összeg visszatérítését. az ügyfél jelentkezése nélkül a biztosító a pénzt nem tudja elküldeni, mert a befizetett díjakat nem név, hanem rendszám alapján tartják nyilván.

a második félévi díj visszafizetésén kívül más gondjai is adódtak az utóbbi időben a gépjármű felelősségbiztosítással kapcsolatban a biztosítónak, s ez sok autós számára már komoly anyagi károkat jelent. egyre több ugyanis a bejelentés arról, hogy a másoknak kárt okozó gépjárműtulajdonosok a legszükségesebb adatok hátrahagyása, a kár elismerése nélkül elhajtanak a helyszínről, komoly gondot és anyagi veszteséget okozva a megrongált autó tulajdonosának. feltehetően sok autós azt hiszi, ha felfedi kilétét, a kárt neki kell megfizetnie. az 1982. július 1-én életbe lépett minisztertanácsi rendelet azonban csak a felelősségbiztosítás díját törölte el, maga a biztosítás továbbra is létezik, s az állami biztosító téríti meg a gépjárművel okozott károkat az autósok és motorosok helyett a vétlen károsultaknak. a kárt okozó kilétét, a baleset körülményeit azonban ismernie kell, mert csak ennek alapján dönthető el, hogy valóban gépjármű okozta-e a bejelentett anyagi kárt, illetve személyi sérülést. /mti/

mg/tr/sl/er ie

00.17 021182 1895

-. -

sb0012 4 170 mtib1012

Leila husz kölyke

1982. november 2. - újabb három bengáli tigris született a veszprémi állatkertben. anyjuk, Leila gondosan ápolja, szoptatja kicsinyeit, ellentétben társaival; a többi tigris kölykét rendszerint kutyadijka táplálja.

Leila eddig husz kölyköt szült - a mostaniakkal együtt - a veszprémi állatkertben. /mti/

szé/mné/az/mz ie

00.18 021182 0363

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

Legelőgazdálkodással növelték a gabona termőterületet

1982. november 2. - ebben az esztendőben 350 hektáron végeztek alagcsövezéssel talajjavítási munkákat a nádudvari vörös csillag termelészövetkezetben. több mint 500 hektáron mesterséges rétet telepítettek a most elkészült juhodályok köré, s folytatták a belvízrendezést is. egy évtizeddel ezelőtt kezdődött meg a hortobágy peremén gazdálkodó nagyüzemben a tervszerű és nagyarányú talajjavítás, rét- és legelőfelújítás. ennek eredménye a biztonságos termelés mellett az is, hogy igen előnyös átcsoportosítást tudtak végrehajtani. az utóbbi években a szálas- és tömegtakarmány zömét már a telepített, felújított réteken és legelőkön termelik meg, a mentesített területeken pedig gabonát és kapásnövényeket takarítanak be. a korszerű legelőgazdálkodás eredményeként évente 1500-1600 tonna szénát adnak a hortobágy szélén az olyan szikes területek, amelyek korábban hektáronként négy-öt szarvasmarhát is alig tudtak eltartani. a korszerű legelőgazdálkodással csaknem ezer hektár szántóterületet mentesítettek a vörös csillag tsz-ben a tömegtakarmány-termesztés alól, s ezeken a területeken magas termésátlagokat adó árunövényeket takarítanak be. /mti/

szü/éva/st/zsu ie
08.14 021182 1237

-.-

sb0014 4 160 mtib1014

harmincnyolc család összefogott

1982. november 2. - párját ritkító társadalmi munkával vált „hiressé”, településén, sőt a környező falvakban is harmincnyolc tÁti család, a sÁgvári utca lakói. tizenkilencezer óra önkéntes munkával, több, mint egymillió forint értékű új utat építettek a régi, kÁtyus, nyáron poros, télen sÁros földut helyén.

a tÁti nagyközségi tanács egy évvel ezelőtt pályázatot irt ki a helyi tanácsstagok között 80.000 forint megyei tanácsstagi alap ésszerű felhasználására. a pályázatot rózsavölgyi kÁroly tanácsstag, a helyi tsz dolgozója nyerte meg, mert az ő körzetében, a sÁgvári utcában lakók - akik már korábban is jeleskedtek társadalmi munkában - vállalták, hogy jelentős értékű munkával kiegészítik a tanácsstagi alapot, s a községet egy szép új utcával gyarapítják. tanácsstagjuk irányításával példás összefogással dolgozott az utca minden lakója, s a környék üzemei, a dorogi mészmu, a helyi ktsz, a termelészövetkezet anyagokkal támogatta a kis közösséget.



gondoskodtak a duna közelsége miatt gyakori belvizek elvezetéséről is: betonozott árkok kísérik a fél kilométernyi hosszú, 5 méter széles új ságvári utcát. a 38 család lelkes munkájának köszönhető, hogy a 80.000 forint tanácsstagi alappól még a közvilágítás korszerűsítésére is jutott. /mti/

ráb/oné/st/zsu ie
08.19 021182 1316

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

javult a gyümölcs- és zöldségellátás borsodban

1982. november 2. - a megyei tanács megállapítása szerint ez évben tovább javult borsod megye, elsősorban miskolc és a városok zöldség- és gyümölcsellátása. annak ellenére, hogy a zöldség- és gyümölcs- és gyümölcsellátás vállalat az elmúlt hónapok során néhány ezer tonnával kevesebb zöldséget és gyümölcsöt értékesített, mint a korábbi évek hasonló időszakában, a városokban és a jelentősebb nagyközségekben az idén jobb volt az áruterítés, bőségesebb a kínálat. ez főként annak tulajdonítható, hogy növekedett a termelőszövetkezeti gazdaságok, az áfész-ek és a kistermelők közvetlen értékesítése. különösen miskolcon és a nagyobb iparvárosokban élenkült meg a piaci felhozatal. a megye vendéglátóipari és kiskereskedelmi vállalatai például 1982 eddig eltelt időszakában a tavalyinál negyven százalékkal több zöldséget és gyümölcsöt vásároltak közvetlenül a termelőktől.

jelentős szerepet játszik a megye jobb zöldség- és gyümölcsellátásában a bővülő üzlethálózat is. nem egészen egy év leforgása alatt huszonkettővel nőtt a zöldség- és gyümölcsboltok száma. a megnövekedett kínálat következtében a kereskedelem nagyobb gondot fordít a minőségre, s az egészséges verseny eredményeként a fogyasztói árak területén is szélesebb a skála. a termeltető vállalatok szerint a zavartalan téli és tavaszi ellátás burgonyából, gyökérből, vöröshagymából, valamint almából és körtéből egyaránt biztosított. /mti/

bas/szn/st/zsu ie
08.24 021182 1443

-.-

sb0016 4 150 mtib1016

telelésre készülnek az állattelepeken

1982. november 2. - az őszi-téli állattartás időszaka a szokottnál valamivel később jött el az idén. október végén és november elején is sokfelé az országban folytatták a legeltetést, az időjárás nem készítette meghátrálásra az állattartókat.

a mém szakemberei felmérték a várhatóan rendelkezésre álló őszi-téli takarmánykészletet. a mezőgazdasági nagyüzemek és a kistermelők jó takarmányellátásra számítanak: saját készleteik, illetve központi alapokból rendelkezésre álló mennyiség fedezi a szükségleteket. az állattartók főleg az erjesztett takarmányokat használják. annak ellenére, hogy az idén csökkent a silókukorica termőterülete és a termésátlag sem magasabb az elmúlt évinél, mégis várhatóan nagyobbak lesznek a készletek, mivel országszerte kitűnően sikerültek a másodvetések. a pótlólag termelt silókukorica mindenütt időben beérett és jó terméssel fizet. a szakemberek mintegy 6 millió tonnára becsülik a következő hónapokra tárolt silókukoricát, ez a mennyiség nagyobb az elmúlt évinél. a lucerna-, és a gyepszéna termése közepes volt, a minőség valamivel gyengébb a tavalyinál. javít a helyzetet, hogy a jelenleg is kint legelő állatállomány egyelőre nem fogyasztja el, vagy csak kisebb mértékben igényli a korábban begyűjtött szénát.

a nagyüzemek ugyanakkor 700 ezer tonnányi kukoricát szárítás nélkül tárolnak, az így „eltett” takarmányokat az állattelepeken később jó hatásokkal használhatják fel.

a mezőgazdasági nagyüzemek több mint 80 ezer szarvasmarhája tartozik a kifejezetten hustermelésre tartott állatok közé. mintegy kétharmad részük továbbra is kint legel a tarlókon, a már betakarított kukoricatáblákban, és a téli szezonban sem vonulnak majd az istállóba. olcsón felépített téli szállásokon huzódnak meg, takarmányozásukat viszont a központi készletekből oldják meg. a növendékállatok jó része november elején még a szabadban van, a téli istállózást a nagyobb hidegek beköszöntével kezdik meg. /mti/

jf/tr/zsu ie
08.31 021182 2017

-.-

sb0017 4 130 mtib1017

raktártűz

1982. november 2. - hétfőn az esti órákban jelentős kárral járó tűz ütött ki telekgerendáson a békéscsabai állami gazdaság mintegy 980 négyzetméter alapterületű raktárépületében. az épületet bérlő temaforg vállalat és a skála-coop tulajdonát képező mintegy 250 tonna bálózott gyapot és rongy, valamint butorok és egyéb árucikkek a tűz martalékvá váltak. a nagy erővel helyszínre érkezett tűzoltóegységek a tüzet az éjszakai órákra eloltották. személyi sérülés nem történt. a tűz keletkezésének okát a rendőrség és tűzoltóság vizsgálja. /mti/

mi/zsu ie
09.51 021182 0580

--

sb0018 4 150 mtib1018

a hulladékanyagok hasznosítása a kpvdz elnökségének napirendjén /1. rész/

1982. november 2. - a hulladékanyag-hasznosítási tevékenységről, s a méh tröszt dolgozóinak szociális helyzetéről tárgyalt kedden a kpvdz elnöksége. mátsik györgy, a méh tröszt vezérigazgatója beszámolójában egyebek közt elmondta, hogy a tröszt vállalatai az év végéig várhatóan 4.5 milliárd forint értékű hulladékot gyűjtenek be, vasból, színesfémekből, papirból és textiliából egyaránt többet mint a múlt évben, s többet az idei évre tervezettnél is. a begyűjtött anyagok mintegy felét gépi és kézi uton válogatják, s olyan módon előkészítik, hogy azt az ipar könnyebben feldolgozhassa.

a vezérigazgató elmondta, hogy az állami vállalatoknál a tapasztalatok szerint az utóbbi időben - az anyagtakarékosság eredményeként - kevesebb hulladék képződik. ugyanakkor a lakosság a hazafias népfront, a kisz és az uttörőszövetség kezdeményezésére a korábinál több hulladékot gyűjt. a fővárosban kedvező eredményeket hozott az is, hogy az egy-két feldolgozót foglalkoztató átvevőhelyeket szerződésbe adták. eddig budapesten kilenc ilyen telep működik, s még ebben az évben 30-35-öt vidéken is szerződésbe adnak. ezeken a telepeken többet gyűjtenek, a nyitvatartás jobban alkalmazkodik a lakosság szabadidejéhez, s az anyagilag is jobban érdekelt átvevők többet foglalkoznak a feladatokkal.

K

a feldolgozásban elért eredmények főként a gépesítésnek köszönhetőek. a tröszt hulladékanyag-feldolgozó kapacitását ebben az évben mintegy 100-150 ezer tonnányival bővíti, a jövő évtől emyivel több anyagot tudnak az ipar számára előkészíteni. az idén öntvényroppantókkal, lemezbálázó és szénacél forgács-brikettáló gépeket helyeztek, illetve helyeznek üzembe, s az eddigi 12 mellett újabb 12 papirbálázóprést is állítanak munkába. jelentősen növelni tudják majd a konventerek és öntödék vashulladék ellátását a nagyteljesítményű lemezvágó olló beállításával.

a vezérigazgató a továbbiakban elmondta, hogy a méh-telepeken dolgozók többsége még mindig mostoha körülmények között, végzi munkáját.

/folyt. köv./ kö

09.58 021182 2106

--

sb0019 4 150 mtib1019

a hulladékanyagok hasznosítása ... /2. rész/

spilák ferenc, az országos anyag- és árhivatal elnökhelyettese arról szólt, hogy bár a méh tröszt vállalatai ebben az évben valóban több hulladékanyagot gyűjtöttek be és dolgoztak fel, mint a korábbiakban, nagyon sok azonban még a kiaknázatlan lehetőség, különösen vidéken. változtatni kell a papir-, vas- és műanyag-hulladékok begyűjtésének módszerein, s a begyűjtőhelyek szolgáltatásának színvonalán. ne a méh-vállalat diktálja a feltételeket a lakosságnak, házhoz is mehet, s jobban bekapcsolódhat a lomtalanításba is. szóvá tette azt is, hogy a méh trösztnek a megnehezült gazdálkodási körülmények között is lehetősége volt a gépesítés fejlesztésére, ennek ellenére az idén 180 millió forintot nem használtak fel. gyorsítani kell a telepek korszerűsítését, valamint a szállítás racionalizálását is. a tröszt kisvállalkozások és munkaközösségek létrehozásával jobban bekapcsolódhatna a kereskedelmi kamara által kezdeményezett hulladék-börzékbe, s itt erőteljesebben kell vállalnia a közvetítő szerepét.

a kpvdz elnöksége elfogadta a méh tröszt vezérigazgatójának beszámolóját, hangsúlyozva, hogy a rendelkezésre álló anyagi eszközök jobb felhasználásával a tröszt javíthat dolgozóinak valóban

K

kedvezőtlen munkakörülményein. a szakszervezet kész segíteni a munkaverseny- és az ujitómozgalom megszervezésében, mert az így felmerülő ötletek, javaslatok sokat segíthetnek a begyűjtési és feldolgozási munkában. /mti/

mg/pá/kö ie

10.02 021182 1498

-. -

sb0020 4 160 mtib1021

nicolas schöffner kitüntetése

1982. november 2. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa nicolas schöffner szobrászművésznék művészi munkássága elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság babérkoszorúval ékesített zászlórendje kitüntetést adományozta.

a kitüntetést kedden trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál rátkai ferenc művelődési miniszterhelyettes. /mti/

gw ie

10.12 021182 0472

-. -

sb0021 4 130 mtib1022 /embargó: 12 óráig!/

kádár jános fogadta grisa filipovot

1982. november 2. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára kedden a központi bizottság székházában fogadta grisa filipovot, a bolgár kommunista párt politikai bizottságának tagját, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnökét, aki lázár györgynek, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a minisztertanács elnökének meghívására hivatalos baráti látogatáson tartózkodik hazánkban.

a szívélyes, baráti légkörű találkozón, amelyen részt vett lázár györgy, véleményét cseréltek a pártjaink és országaink közötti együttműködés továbbfejlesztésének időszerű feladatairól. a

megbeszélésen jelen volt sebestyén jenő, hazánk szófiai és boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

a nap folyamán grisa filipov megbeszélést folytatott havasi ferencsel, az mszmp politikai bizottságának tagjával, a központi bizottság titkárával a magyar-bolgár gazdasági együttműködés fejlesztésének kérdéseiről. a tárgyaláson részt vett sztanis bonev, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnök helyettese, az állami tervbizottság elnöke, marij ivanov, a külügyminiszter első helyettese, roska istván külügyminiszter-helyettes, valamint sebestyén jenő és boncso mitev. /mti/

di/mi/kö ie

11.17 021182 1299

-. -

sb0022 4 150 mtib1023

tanácskozás a kgst-államok és finnország külkereskedelmi eljárásainak egyszerűsítéséről

1982. november 2. - kedden a magyar kereskedelmi kamarában szakértői tanácskozás kezdődött a kgst-tagállamok és finnország kereskedelmi eljárásainak egyszerűsítéséről.

a tanácskozáson, melyen a kgst tagországok és a finn köztársaság együttműködési bizottságának külkereskedelmi okmányegyszerűsítési szakértői vesznek részt, összegzik a korábban kidolgozott ajánlások megvalósításának tapasztalatait, és új ajánlásokat fogalmaznak meg. a szakértői tanácskozást ezuttal 5. alkalommal rendezik meg. a korábbiakban hat ajánlást dolgoztak ki a kereskedelmi eljárások könnyítésére, amelyeket továbbítottak az ezzel foglalkozó nemzeti szervezeteknek. mindezek elősegítik, hogy fokozatosan egységes okmányrendszer alakuljon ki a kgst tagországok és finnország külkereskedelmében. a budapesti szakértői tanácskozáson többek között megvitatják a vasúti, a közúti fuvarlevél modellje kialakításának, a külkereskedelmi szerződéses és biztosítási okmányok egységesítésének lehetőségeit. emellett hozzálátnak a kétoldalu számítógépes információrendszerek előkészítéséhez is. /mti/

pf/pá/kö sl ie

11.44 021182 1195

-. -

sb0023 4 170 mtib1024

kékestetőn volt a legmelegebb

1982. november 2. - kedden kékestető volt az ország legmelegebb pontja. az ország tetején a délelőtti órákban ragyogóan sütött a nap, miközben az ország más területeit köd borította. a hőmérséklet kora reggel 9 fok volt - 3-4 fokkal magasabb, mint az ország alacsonyabban elhelyezkedő területein - a déli órákban pedig 11-12 fokot mértek. a kellemes idő nem mindennapi élményt nyújtott a csucsra kirándulóknak: a távoli kárpátok magaslatait is látni lehetett a sűrű ködtakaró felett. /mti/

kov/lné/ká/zsu ie
12.11 021182 0554

-.-

sb0024 4 180 mtib1025

időjárásjelentés

1982. november 2. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. november 2-án 12.00 órákor:

párás, késő őszi idő

a változékony, csapadékos időjárást okozó frontok továbbra is észak-európa fölött haladnak. szárazföldünk nagy részén már napok óta szinte változatlan az időjárás. nyugat- és közép-európában, valamint a fekete-tenger vidékén egy nagy kiterjedésű magasnyomású zóna hatására párás, ködös az idő. délen, a földközi-tenger térségében ugyanakkor még mindig 20 fok körül van a hőmérséklet csucsértéke, ott tehát még enyhe az idő.

hazánkban hétfőn borult volt az ég, a felhőrétegből csupán kékestető emelkedett ki, ahol így 9 órán át sütött a nap. a hőmérséklet csucsértéke 4 és 9 fok között alakult, a mátra csucsán azonban 13 fokig melegeedett a levegő. többfelé volt egész nap köd. sok helyről jelentettek jelentéktelen mennyiséget adó szitálást. ma hajnalra 3-6 fokig hűlt le a levegő. délelőtt is országszerte borult, párás, ködös maradt az idő. a hőmérséklet 11 órákor a síkvidéken 4 és 7 fok között, a magas hegyeken 10 fok körül volt.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 6,9 fok volt, ez 1,3 fokkal alacsonyabb, mint a sokéves átlag.

ds

a hőmérséklet
(ma 12 órákor budapesten 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1032 mbar, változatlan.

várható időjárás az ország területére szerda estig:

tulnyomóan borult, párás, helyenként ködös marad az idő, szórványosan ködszítálással. gyenge, vagy mérsékelt lesz a légmozgás. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 5-9 fok között valószínű.

előrejelzés budapesten szerda reggelig:

tulnyomóan borult, párás, a város egyes részén ködös idő várható, ködszítálással. gyenge marad a légmozgás. a hőmérséklet este 21 órákor 6, hajnalban 4 fok körül valószínű.

a duna vízállása budapestnél 154 cm, hőmérséklete 10,0 fok.
/mti/

zsu ie
12.21 021182 2040

-.-

sb0025 4 130 mtib1026

összevont művelődési intézmények békés megyében

1982. november 2. - békés megyében jelenleg 21 településen működnek összevontak a művelődési - oktatási és népművelési - intézmények, s a megye szakemberei 1985-ig további 22 helyen javasolnak integrációt. nem javasolják viszont a nagyobb települések, köztük az öt város közoktatási és közművelődési intézményeinek összevonását. az integráció eddigi tapasztalatairól, s további lehetőségeiről kedden tanácskozott a békés megyei tanács művelődési bizottsága.

a megye első összevont művelődési intézményét 1969-ben végegyházaán hozták létre, a következő, az 1971-ben csorváson megvalósult egyesítés pedig jelenleg az országos kísérlet része. a most épülő, s várhatóan a hónap végén fölavatandó mezőhegyesi általános művelődési központ lesz az első olyan intézmény békésben, amely több feladat megoldását /iskola, művelődési ház, könyvtár, sportcsarnok/ egyetlen épületben teszi lehetővé. az eddigi 21

ds

összevonás tapasztalatai elsősorban a gyermekek nevelésében mutatnak kedvező változásokat: a tagintézmények tartalmi munkájának egymásra épülése sok lehetőséget ad a tanulóifjuság iskolai és iskolán kívüli tevékenységének összehangolására, a művelődési házakban folyó zenei nevelés, a művészeti kiscsoportos tevékenység, a képzőművészeti és honismereti szakkörök munkája jól kiegészíti az iskolai tanítást. az együttműködés az összevonás óta a legtöbb helyen kézzelfogható eredményeket hozott: a korábbiaknál népesebbek a művelődési házak gyermekfoglalkozásai, s a tagintézmények kölcsönösen használják a létesítményeket.

kedvezőtlen tapasztalat viszont, hogy két falut kivéve az összevont intézményekben nincs népművelő vagy könyvtáros végzettségű igazgatóhelyettes, s az intézmények felében nem készül egységes munkaterv. az összevonásban rejlő nagy, s gyakran még kihasználatlan lehetőségek hasznosítására a művelődési bizottság módszertani munkacsoport létrehozását javasolja. e munkacsoport vállalná az újabb összevonások szakmai, tartalmi előkészítését, és segítené az integráció gyakorlati megvalósítását. /mti/

sam/ke/ká/gw ie

12.23 021182 2110

.-.

sb0026 4 150 mtib1027

a köd sem gátolja az őszi munkákat

1982. november 2. - csongrád megyében elérkezett az őszi mezőgazdasági munkák finise, de beköszöntött a párás, ködös időjárás is. alig 4.000 hektáron van még talpon kukorica, és 5.000 hektár területen kell elvetni az őszi kalászosok magját. szántanivaló viszont a tavaszi növények alá még bőven akad. a ködképződés nem téríti el a földeken dolgozókat a megszokott, általuk kialakított menetrendtől. továbbra is tartják a nyújtott műszakot. főleg a reggeli órákban rosszak a látási viszonyok. ilyenkor akombájnok, a traktorok erősfényű lámpáival világítják meg maguk előtt a terepet a gépvezetők. ugyancsak így közlekedtek kedden reggel a kukoricát, a cukorrépat szállító tehergépkocsik is. a ködös időjárás ellenére biztonosan haladnak a vetőgépek, mert jól elmunkált, sima magágyat készítettek a szántó traktorok. a cél az, hogy november 7-ig teljes egészében befejezzék csongrádban a betakarítást és az őszi kalászosok vetését. /mti/

tób/f/ká/zsu ie

12.25 021182 1006

as

.-.

sb0027 4 130 mtib1028

garzonlakások sorsolása szegeden

1982. november 2. - a szegedi ifjusági házban kedden közjegyző jelenlétében sorsolták ki az otp- és a kisz szervezésében elsőként elkészült 60 garzonlakást. a harmincöt négyzetméteres, egyszobás, összkomfortos otthonok pályakezdő fiatalok, ifju házások tulajdonába kerülnek. a tanács által előzetesen kijelölt bérlők között a sorsolás döntötte el, hogy ki melyik lépcsőházban, hányadik emeleten juthat lakáshoz. a fiatalokat autóbusszal a helyszínre, az új makkosházi városrészbe szállították, ahol mindenki megtekinthette a neki jutott új lakrészt. a beköltözésre a végleges lakáskiutalások elkészítése és a szükséges otp ügyintézés befejezése után rövidesen sor kerül.

a tanács - a kisz városi bizottságának javaslatát is figyelembe véve - további, még az idén elkészülő 32 garzonlakás bérlőit is kijelölte már. az ilyen kisméretű otthonok építését a következő években folytatják. ezek a lépcsőzetes lakáscserék alapjait képezik. amennyiben a család gyarapodása folytán lakói nagyobb lakásra lesznek igényjogosultak, az otp az akkori forgalmi áron visszavásárolja a kisméretű lakásokat. /mti/

dén/f/ká/gw ie

12.31 021182 1167

.-.

sb0028 4 150 mtib1029

a somogy megyei tanács vb. ülése a lakásépítő szövetkezetekről

1982. november 2. - a lakásépítő és fenntartó szövetkezetek tevékenységéről tárgyalt keddi ülésén a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága. mint elhangzott, az v. öt éves terv időszakában ezeregyszáz lakás épült ilymódon, ami a többszintes magánlakásépítés harmincöt és fél százaléka. a vi. öt éves tervidőszakban ezerháromszázhetven szövetkezeti lakást hoznak tető alá.

somogyban negyvenöt lakásfenntartó, hat lakásépítő, négy fenntartó és építő szövetkezet működik, többségük kaposvár, siófok, nagyatád, marcali és barcs városokban. munkájukkal általában elégedett a lakosság. a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén a szövetkezeti lakásépítés további támogatása mellett foglaltak állást, a helyi tanácsokat felszólították arra, hogy az

as

eddiginél több telek felkinálásával is segítsék ezt az építkezési formát.

egyidejűleg felhívták a figyelmet a felújítási munkákra. a szövetkezeti lakások döntő többsége az elmúlt tíz évben épült, felújításuk eddig nem volt esedékes, így nem is alakult külön szervezet erre a célra. ennek megszervezése most már a közeli jövő egyik sürgős temivalója. a szövetkezeti lakásokat az állami lakásokkal együtt ujíthatja fel a somogy megyei állami építőipari vállalat nemrégiben megalapított leányvállalata, emellett a tanácsi építőipari vállalat, valamint a kisvállalkozások is bekapcsolódhatnak ebbe a munkába. /mti/

gom/hné/ká/zsu ie
12.31 021182 1470

--

sb0029 4 160 mtib1030

néprajzi pályázat eredményhirdetése

1982. november 2. - a 18 pályamunka közül tíz nyert díjat az idei békés megyei néprajzi és helytörténeti pályázaton. a néprajzi tanulmányok közül első díjat kapott bereczki imre az 1848-as néphagyományok a körösközben, dedinszky gyula a vallásos elemek a békéscsabai szlovákok népéletében, cs. szabó istván a békéscsabai evangélikus szlovák temetők, huley alfréd a nevek világa gerendáson, s koczka páál ahogy én láttam című pályamunkájáért. ez utóbbi érdekessége, hogy az idős parasztember, aki a felszabadulás után szerepet játszott orosháza politikai életében, izgalmas életrajzát írta meg. második díjat nyert pelle ferenc kevermes helyneveiről. /mti/

sam/kö ká ie

13.15 021182 0722

--

sb0030 4 130 mtib1031

balesetek

1982. november 2. - szabolcs megyében a hungarofruuct tuzséri hűtőházának területén szabó józsef 29 éves targoncavezető sárospataki lakos vasúti rakodás közben egy villanytargoncával a vagon falához nyomta fábián jános 45 éves targoncavezető vajdácskai lakost, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

szunyog zoltán 17 éves budapesti lakatos aki vezetői engedéllyel nem rendelkezett, a xvii. kerület baross utca és rákóczi utca kereszteződésében motorkerékpárral nem biztosított elsőbbséget és a kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte bozóki gézáné 37 éves budapesti gyors- és gépirót, aki a helyszínen meghalt.

andrásik tibor 41 éves vízvezetékyszerelő a xiv. kerület füredi ut 15. hatodik emeleti lakásába a függőfolyosón keresztül akart bemászni, de megcsuszott és lezuhant. andrásik sérüléseibe a helyszínen belehalt. /mti/

mi/gw ie

13.17 021182 0919

--

sb0031 4 150 mtib1032

építészeti emléklakett trautmann rezsőnek

1982. november 2. - a magyar építőművészek szövetségének elnöksége trautmann rezsőnek, az elnöki tanács helyettes elnökének, volt építésügyi miniszternek az építészeti fejlesztése érdekében kifejtett több évtizedes eredményes szakmai munkássága elismeréseként, 75. születésnapja alkalmából a szövetség emléklakettjét adományozta. a szakma megbecsülését és tiszteletét kifejező emléklakettet kedden a parlamentben borvendég béla, a szövetség elnöke adta át. /mti/

sb/mi/sl/gw hgy

13.33 021182 0541

--

sb0032 4 160 mtib1033

széchenyi ferenc nevét vette fel a balatonfüredi szakközépiskola

1982. november 2. - széchenyi ferencnek, a magyar nemzeti muzeum és az országos széchenyi könyvtár alapítójának nevét vette fel kedden a balatonfüredi kertészeti szakközépiskola és szakmunkásképző intézet. az avató ünnepségen leleplezték a névadó emléktábláját. az iskola egy emeletes, copf-stilusu épületét széchenyi ferenc emeltette 1782-ben az időközben balatonfüredhez csatolt balatonarácson. a családi nyaralónak épített kastélyt 1870-ben elárvult, elhagyott gyermekek szeretetházának rendezték be, ahol később megkezdődött a gazdasági, szőlészeti és kertészeti oktatás. itt jött létre az alapbázisa a ma működő kertészeti szakközépiskolának és szakmunkásképző intézetnek.

mint az avatóünnepségen is megemlékeztek róla, sokszor megfordult a kastélyban széchenyi istván, jókai mór pedig a nevelő- és oktatóotthon kormányzó tanácsának is tagja volt. /mti/

szé/mné/kö kz hgy

14.04 021182 0966

-. -

sb0033 4 160 mtib1034

a nyiregyházi városi tanács ülése - még mindig az orvoshiány a fő gond

1982. november 2. - még mindig a szakemberhiány okozza a legtöbb gondot nyiregyháza egészségügyi ellátásában - hangoztatták a városi tanács kedden tartott ülésén. a testület megállapítása szerint az ágazat fejlesztésére fordítható anyagiakat jól használták fel; javultak a megelőző-gyógyító tevékenység feltételei. az orvosok hiánya miatti gonddal azonban rövidtávon képtelenek megbirkózni. ahhoz például, hogy az országos átlághoz hasonló körzetnagyságokat alakíthassanak ki a fogszakorvosi rendelésben, nem kevesebb mint 22 fogorvosra lenne szükség. több körzeti orvosi állás is betöltetlen, ezért más városokhoz viszonyítva, a nyiregyházi orvosoknak jelentősen több ember ellátásáról kell gondoskodniuk. örvendetesen javult viszont az üzemorvosi ellátás: néhány év alatt csaknem megduplázódott az üzemorvosi órák száma. sokhelyütt, így például a nyiregyházi ságvári termelőszövetkezetben az üzemorvos egész falu egészségére ügyel. az évtized közepéig szóló fejlesztési tervről szólva elmondták: jövőre újabb felnőt- és gyermekkörzetet alakítanak ki nyiregyháza belvárosában, és megoldják a 120 ezer

as

lelkes megyeszékhely legújabb lakónegyedében is az alapellátást. még az idén egy ipari szövetkezettel közösen új fogászati körzetet alakítanak ki, mely a közelben lakók gyógyításáról is gondoskodik majd. /mti/

kal/umné/kö kz hgy

14.09 021182 1420

-. -

sb0034 4 150 mtib1035

a komárom megyei tanács vb ülése - támogatás rehabilitációs központ létesítéséhez

1982. november 2. - a várható év végi maradványok terhére 1,1 millió forint támogatást szavazott meg a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden, tatabányán tartott ülésén az esztergomi labor műszeripari művek számára egy rehabilitációs központ létrehozásához. más forrásból - a rokkantak évében összegyűlt megyei alapból - félmillió forintos támogatást kap ugyanebbe a célra a vállalat. ez lehetőséget ad arra, hogy még az idén megvásárolja a gyár szomszédságában azt a házat, amelyben 50-60 megváltozott munkaképességű dolgozó számára teremtsen munkalehetőséget. az épület átalakítását jövőre megkezdik, s még ugyanebben az évben megkezdődik a munka a falai között. főként laboratóriumok elektronikus berendezéseinek a gyártásához kapcsolódó munkákra rendezkednek be. foglalkoznak majd hulladékanyagok hasznosításával is. többek között rozsdamentes acélhulladékokból akarnak használati eszközöket készíteni. /mti/

ber/wné/kö kz hgy

14.16 021182 1041

as

-. -

sb0035 4 150 mtib1036

kitüntetés

1982. november 2. - az elnöki tanács eredményes munkássága elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából balla sándornénak, a chinoin gyógyszer és vegyészeti termékek gyára üzemvezetőjének a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést kedden körtvélyes istván ipari miniszterhelyettes adta át. /mti/

mm/sb/s/sl/mz hgy

14.27 021182 0366

-.-

sb0036 4 150 mtib1038

országos értekezlet a ruházati kereskedelemről /1. rész/

1982. november 2.- az év eddig eltelt időszakában a ruházati kereskedelem a tervezettnél mintegy egymilliárddal kisebb forgalmat bonyolított le, s ezt a lemaradást fokozott piaci munkával is legfeljebb csökkenteni lehet az év végéig, de teljesen pótolni már nem lehetséges - mondotta gábor pál, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője a ruházati kereskedelmi vállalatok vezetőinek keddi országos értekezletén. az általában megfelelő mennyiségű és összetételű ruházati, méteráru-és lakástextil-kinálat ellenére időnként előfordultak hiányok, a kereskedelem több esetben méretben, színben, fazonban nem tudta kielégíteni a vásárlók igényeit. növekedett a jogosan kifogásolt minőségű termékek forgalmazásának aránya. az eladott cipőkre például hat év után először ismét nőtt - és pedig 28 százalékkal - a jogos panaszok száma.

mindez közrejátszott abban, hogy a készletek jóval magasabbak a megengedettnél a kis- és a nagykereskedelmi ruházati vállalatoknál egyaránt. a helyesebb készletgazdálkodásnak az utóbbi hónapokban már vannak némi eredményei, a készletek azonban még mindig négy százalékkal magasabbak, mint tavagy ilyenkor. feltétlenül szükséges, hogy a nagy- és kiskereskedelmi vállalatok csak olyan árut vegyenek át az ipartól, amit értékesíteni tudnak.

/folyt. köv./

mg/mz hgy

15.25 021182 1378

-.-

sb0037 4 150 mtib1039

országos értekezlet ... /2. rész/

a továbbiakban elmondta, hogy a ruházati cikkekből az őszi-téli s különösen a karácsonyi felkészüléshez megfelelő mennyiségben és választékban állnak a kereskedelmi vállalatok rendelkezésére a szezonális, illetve az ajándékozásra alkalmas termékek. különösen tréningruhából, szabadidő ruhából és lakástextilből kedvező a választék. hasznosaknak bizonyultak a tavalyi gyári, üzemi árusítások, s ezt érdemes az idén is megismételni. nagyon fontos, hogy a vállalatok ne csak nagyértékű cikkekből készüljenek fel, hanem megfelelő kínálatot biztosítsanak az ajándékozásra alkalmas, szerényebb, olcsóbb termékekből is, s ne feledkezzenek meg a kirakatok izléses ünnepi berendezéséről, valamint a csomagolóanyagok, diszdobozok és papirok időbeni beszerzéséről. bejelentette, hogy a karácsonyi „aranykapu”, vásár ez évben a tatarozások miatt nem a váci utcában, hanem a vörösmarty téren és a semmelweis utcában lesz. a tavalyinál jobban érdeklődnek a vállalatok a vásár adta lehetőségek iránt. tavaly 12, az idén eddig már 17 vállalat jelentkezett, amely az utcai pavilonokban kívánja árusítani ajándékozásra alkalmas árucikkeit.

a jövő évi felkészülésről szólva egyebek közt elmondta, hogy csökkent - feltehetően a közlekedési tarifák emelkedése miatt - a vásárlási utazások száma. a korábbiaknál kevesebben utaznak megyeszékhelyre, vagy a fővárosba csak azért, hogy vásároljanak. ezért a kisebb vidéki üzletek választékának kialakításakor jobban fel kell mérni a helyi igényeket. az importlehetőségek csökkenése miatt a jövőben a vállalatoknak célszerű nagyobb súlyt fektetniük az áruházi csereakciókra, illetve a kishatármenti forgalomra. számolni kell azzal is, hogy fokozódik a ruházati kereskedelemben a verseny, s mindig ujat kell nyújtani ahhoz, hogy a vállalat piacképes maradjon. ennek kapcsán felhívta a figyelmet a szövetkezetekkel való együttműködésben rejlő lehetőségekre. a szövetkezetek ugyanis gyorsabban képesek alkalmazkodni a változó igényekhez, követni a divatirányzatok változását, s alkalmasak arra, hogy kis-szériás egyedi termékeket állítsanak elő, amelyekkel a vállalatok bővíthetik választékukat. /mti/

mg/ka/sl/er hgy

15.34 021182 2198

-.-

sb0038 4 160 mtib1040

a zalaegerszegi színház vas megyei premierje

1982. november 2. - kedden körmenen került sor a zalaegerszegi állandó színház első vas megyei vendéggjátékára. a vár színháztermében shakespeare: rómeó és julia című drámáját adták elő az új társulat tagjai, ruszt józsef rendezésében. a címszerepeket császár gyöngyi és nemcsák károly alakította.

a színház nélküli vas megyében a közönség érdeklődése mindig is nagy volt a színház iránt; az idén is tíz társulat hozza el produkcióját a megye településeire. a zalaegerszegi állandó színház körmenen kívül celldömölkön és szombathelyen lép fel klasszikus és mai szerzők darabjaival. /mti/

kre/mmé/ká/mz hgy

15.42 021182 0673

-.-

sb0039 4 160 mtib1041

tudományos ülészak illyés gyula tiszteletére

1982. október 2. - tudományos ülészakkal köszönti a nyolcvan éves illyés gyulát az eötvös lóránd tudományegyetem xx. századi magyar irodalomtörténeti tanszéke, a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézete és a magyar irodalomtörténeti társaság. a kétnapos tanácskozás kedden az eötvös lóránd tudományegyetem bölcsészettudományi karának tanácstermében kezdődött: neves kutatók elemezték, értékelték illyés gyula életpályáját.

a tudományos ülészak előadójának többsége illyés gyula műveinek tükrében vállalkozott az alkotó munkásságának méltatására. szegedy-maszák mihály, egyetemi docens azt bizonyította, hogy a puszták népében különböző műfajok ötvöződnek egymással: illyés az irodalmi életképeket úgy fejlesztette, hogy példázattá emelte saját családjának sorsát. szabolcsi miklós akadémikus illyés prózájának stilisztikai elemzéséből kiindulva az író műveinek három stilusrétegről szólt: a feszes, gyakran versbe hajlóan formált közlőszövegről, az egyenes idézetekről és a szövegbe rejtett, ironikus célzatu idézetekről. almási miklós és tarján tamás irodalomtörténész szintén művek elemzését vállalta. kiss ferenc irodalomtörténész a hajszálgyökerek című illyés esszékötet fogadtatásáról beszélt. koczkás sándor egyetemi docens és béládi miklós irodalomtörténész illyés gyula életpályájának korfordulóit

M

mutatta be, czine mihály egyetemi tanár előadásában illyés és a népi irodalom kapcsolatát vizsgálta. lőrincze lajos nyelvész arról beszélt, hogy illyés a maga példájával, műveinek megformálásával is hat a nyelvi nevelésre és az ízlésfejlesztésre. közvetlenül is segíti a nyelvművelést, amikor - arany és kosztolányi szellemében - véleményt mond mai nyelvünkről, nyelvhasználatunkról és részt vesz nyelvi vitáinkban. hallatja szavát a magyar tudományos akadémia anyanyelvi bizottságában, amelynek elnöki tisztét vállalja, s évtizedek óta tagja a magyar nyelvőr szerkesztőségének is. szabad györgy akadémikus előadásában azt vizsgálta, miként járult hozzá illyés gyula életműve a történelmi helyzettudatunk átforgalmazásához. /mti/

jgy/ka/ag/er hgy

15.47 021182 2135

-.-

sb0040 4 170 mtib1042

életmentők kitüntetése

1982. november 2. - két fiatal életmentőt tüntettek ki kedden szolnokon a megyei tanács székházában. dávid lajos 14 éves és karászék lászló 15 éves szakmunkástanuló, mindketten rákóczi falvi lakosok, ez év augusztusában a tiszta rákóczi falva és tiszavárkony szakaszánál kempingeztek, amikor este 21 és 22 óra között segélykiáltásokra lettek figyelmesek. az erős szürkületben látták, hogy egy csónak felborult, és a benne ülők a vízbe estek. a két tanuló tétovázás nélkül a folyóba ugrott, és elérték a fuldoklókat. a náluk jóval nagyobb és erősebb péter józsef tiszavárkonyi és sebestyén sándor rákóczi falvi lakosokat kemény küzdelemben a partra mentették, a harmadik személy kiuszott, de a csónak negyedik utasa, sebestyén sándorné, a mély és erős sodrásu vízbe fulladt.

az életmentő emlékérmét barta lászló, a megyei tanács elnöke nyújtotta át a két tanulóknak. szüleiknek, valamint a szolnoki 633-as számú szakmunkásképző intézet és a kenderesi mezőgazdasági szakmunkásképző nevelőinek a megyei tanács elnöke levélben mondott köszönetet a gyermekek példás neveléséért. /mti/

end/pet/kz/mz hgy

15.53 021182 1138

Köszönet
& intézet

-.-

bel

- 30 -

1982.11.02.

sb0041 4 130 mtib1043

czinege Lajos hazaérkezett afrikából

1982. november 2. - kedden hazaérkezett a czinege Lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter vezette katonai küldöttség, amely afrikai útjának utolsó állomásaként - Libiában tett hivatalos, baráti látogatást. czinege Lajost fogadta Abdusszalam Ahmed Dzsallud vezérkari őrnagy, a szocialista népi Libiai Arab Jamahiriya forradalmi vezetőségének tagja. /mti/

mz pr

16.42 021182 0418

-. -

sb0042 4 130 mtib1045

kitüntetések a sajtó dolgozóinak

1982. november 2. - a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulója alkalmából kedden kitüntetési ünnepséget tartottak a parlamentben. a sajtó területén kifejtett, eredményes munkásságuk elismeréséül a magyar népköztársaság elnöki tanácsa által adományozott munka érdemrend arany fokozatát öten, az ezüst fokozatot heten, a bronz fokozatot tizen vették át. negyvennyolcan a minisztertanács tájékoztatási hivatala elnökének kiváló munkáért kitüntetését kapták.

az ünnepségen jelen volt Óvári Miklós, az MSZMP központi bizottságának titkára és Sarlós István, a minisztertanács elnökhelyettese, a politikai bizottság tagjai, valamint Lakatos Ernő, a központi bizottság agitációs- és propaganda osztályának vezetője. a kitüntetéseket Bajnok Zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke adta át. /mti/

t/kj/-ár ig pr

16.50 021182 0901

-. -

bel

- 31 -

1982.11.02.

sb0043 4 130 mtib1046 /felhasználható: 21 órától!/
budapestre érkezett Franz Muhri

1982. november 2. - az MSZMP központi bizottságának meghívására kedden hazánkba érkezett Franz Muhri, Ausztria kommunista pártjának elnöke és Hans Steiner, az AKP központi bizottsága titkárságának tagja. /mti/

mi/bc/ig pr

16.54 021182 0272

-. -

sb0044 4 130 mtib1051

koszoruzási ünnepség

1982. november 2. - Bresztovszky Ernő író, újságíró, a magyarországi baloldali szociáldemokrata mozgalom vezető személyisége születésének 100. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget tartanak november 5-én, pénteken 10 órakor a Mező Imre uti temető munkásmozgalmi pantheonjában lévő emléktáblájánál. /mti/

mm -ár/er pr

17.14 021182 0364

-. -

sb0045 4 130 mtib1052

hazaérkezet Tanzániából Sikula György

1982. november 2. - kedden hazaérkezett Dar es Salaamból Sikula György, az MSZMP központi bizottságának tagja, aki részt vett a Tanzániai Forradalmi Párt v. kongresszusán.

Tanzániai tartózkodása során Sikula Györgyöt fogadta Julius Nyerere, a Tanzániai Egyesült Köztársaság és a Tanzániai Forradalmi Párt elnöke. a szívélyes légkörű találkozáson véleményt cseréltek időszzerű afrikai kérdésekről és a pártközi kapcsolatok elmélyítésének lehetőségeiről. az MSZMP képviselője tolmácsolta a

N

magyar dolgozók szolidaritását a tanzániai nép küzdelmével, amelyet pártja vezetésével az ország társadalmi, gazdasági és kulturális felemelkedéséért, valamint a nemzeti függetlenség megszilárdításáért folytat. /mti/

mi/bc/ig pr

17.15 021182 0774

..-

sb0046 4 160 mtib1053

a mai amerikai színház - kiállítás nyílt a műcsarnokban

1982. november 2. - a mai amerikai színház címmel kiállítás nyílt kedden a műcsarnokban. a tárlatot - amelynek megnyitóján részt vett rátkai ferenc művelődési miniszterhelyettes és harry e. bergold, az egyesült államok budapesti nagykövete - elbert jános, a magyar színházi intézet igazgatója és nicolas m. salgo, magyar származású amerikai üzletember nyitotta meg.

a magyar-amerikai kulturális munkaterv alapján megrendezett tárlat az egyesült államok kiterjedt színházi világról, kulturájáról, színházi életéről rajzol képet. poszterek, fotók, diák, színházi makettek, építészeti elemek idézik a távoli földrész színházi kulturájának fejlődését a kezdetektől, napjainkig. a kiállítás érdekessége, hogy a bemutatott dokumentumok mellett diavetítéssel, s élő színházi előadással is a műcsarnok falai közé idézik a amerikai színház hangulatát, világát. a produkciókban az egyik rangos amerikai regionális színház, a louisville-i actors theatre színészei mutatkoznak be mai fiatal amerikai szerzők darabjait tolmácsolva.

a megnyitó előtt a rendező szervek a sajtó képviselőinek külön bemutatják a tárlatot. /mti/

t/km/-ár s pr

17.21 021182 1210

M

..-

sb0047 4 130 mtib1054

ünnepre készülve - üzemeket, egészségügyi és gyermekintézményeket avattak /1. rész/

Üzem

1982. november 2. - a nagy októberi szocialista forradalom közelgő 65. évfordulójára készülve kedden már az országban sokhelyütt avattak fel most elkészült üzemeket, egészségügyi és gyermekintézményeket, valamint más létesítményeket.

a salgótarjáni siküveggyár nagyszabású rekonstrukciójának befejezése alkalmából az üzemben gyáravató ünnepséget tartottak, amelyen ábrahám kál_mán, építésügyi és városfejlesztési miniszter mondott beszédet. az egymilliárd háromszázmillió forintos rekonstrukció során új üveghúzó üzem építettek, amely a korszerű japán asahi technológiával dolgozik, s így leállíthatják a két régi elavult üveghúzó munkáját. az új üzem körülbelül ugyanannyit termel, mint a régi kettő együttvéve, ugyanakkor a korábbi gyenge minőséggel szemben termelésének kilencven százaléka első osztályú, és az egy kilogramm üveg előállításához felhasznált energia több mint negyedével kevesebb a korábbinál. új feldolgozó üzem is építettek, s a gyár eredményességéhez nagyban hozzájárul, hogy termékeinek mintegy hatvan százalékát már feldolgozott állapotban értékesíti. több országba irányuló évi exportjának értéke hárommillió dollár körül van. egyik új termékük a ragasztott biztonsági járműüveg, amelyet személygépkocsikhoz és ipari autóbuszokhoz készítenek. jelenleg évente százezer gépkocsi-szélvédőüveget állítanak elő, s az elkövetkező években még tovább növelik a termelést.

a magyar selyemipari vállalat soproni szövőgyárában az 1974 óta folyó rekonstrukció befejezéseként átadták a korszerű szövődét. nyolc év alatt ötszáz kiöregedett szövőgépet cseréltek ki 158 nagyteljesítményű szovjet sztb szövőgépre. a technológiai fejlesztés folytán felszabadult munkaerőt a város más textilipari üzemébe irányították át. a korszerűsítés révén a szövőde termelése 1974-hez képest husz százalékkal növekedett, és számottevően javultak a munkakörülmények: a terméket klimatizálták, padozatukat, világításukat felújították.

pécs keleti negyedében, amelyet főként bányászcsaládok laknak, új rendelőintézet kezdte meg működését. a három-, illetve kétszintes traktusokból álló épületegyüttes hasznos belső alapterülete 3800 négyzetméter, tízszerese a régi rendelőintézetnek. a rendelési idő is megduplázódott - reggel héttől este hétig tart -, s ezzel ugrásszerűen megjavult a környék járóbeteg-ellátása.

/folyt.köv./

vid/st/mz pr

17.27 021182 2460

M

..-

bel

- 34 -

1982.11.02.

sb0048 4 130 mtib1055

ünnepre készülve - /2.rész/

ezen a napon adták át a forgalomnak a 177 millió forintos költséggel épült új murakeresztúri vasútállomást. a délnyugati határ mentén lévő község korszerű állomása javítja és gyorsítja a nemzetközi árufuvarozást, szociális létesítményeivel jó munkafeltételeket biztosít a vasúti forgalom dolgozóinak. személyvágány csoportját hat sín párral bővítették, s alkalmassá tették ugynevezett hosszú vonatok fogadására.

új telefonközpontot helyeztek üzembe Óriszentpéteren a nyugat-magyarországi Órség székhelyén. ezáltal 200 új előfizetőt kapcsolhatnak a hálózatba. létesítettek egy olyan vonalat is, amely Óriszentpétert közvetlenül összeköti szombathellyel, s az új központba kapcsolták be a környező községek telefonjait is, ami lehetővé teszi egymás között a közvetlen tárcsázással történő hívást.

a régi tokaji sütőüzem átalakításával mélyhűtött tésztafélék készítésére és csomagolására létesített üzemet adták át a hegyalja székhelyén. az új üzem nemcsak a környéket, hanem borsod megye más településeit is ellátja termékeivel, a korábbi tokaji sütőde feladatait pedig a szerencsi kenyérgyár vette át.

győrtől új szociális foglalkoztató kezdte meg működését, amelyben egyelőre mintegy félszáz csökkent munkaképességű embernek, illetve rokkantnyugdíjasnak tudnak munkalehetőséget nyújtani a város négy üzemének segítségével. kaposváron öt somogy megyei ipari szövetkezet közös ruházati boltja nyílt meg, debrecen központjában pedig korszerűsített vas-műszaki szakáruházat adták át.

kétszáz személyes óvoda és százhusz gyermeket befogadó bölcsőde nyitotta meg kapuit zalaegerségen, százhalombattán pedig 150 személyes óvodát avattak. a jórészt román nemzetiségű lakosságú békés megyei méhkeréken átadták a kibővített községi könyvtárat, amelynek több mint hat és félezer kötetes állományból mintegy nyolcszáz kötet román nyelvű, s a harminc folyóirat közül hatot anyanyelvükön olvashatnak a település lakói. /mti/

vid/st/mz pr

17.28 021182 1993

M

--

bel

- 35 -

1982.11.02.

sb0049 4 150 mtib1056

vizügyi tanácskozás szentendrén

1982. november 2. - vizügyi igazgatóságok, vizgazdálkodási és vízépítőipari vállalatok energetikusainak és gépészeti vezetőinek kétnapos tanácskozása kezdődött meg kedden szentendrén a vizügyi oktatási központban. az országos vizügyi hivatal konferenciáján résztvevő mintegy 80 szakember előtt előadások hangzottak el egyebek között a vizgazdálkodás vi. ötéves tervi feladatairól, a takarékos energiagazdálkodás lehetőségeiről, valamint a kutatás és műszaki fejlesztés eredményeiről és terveiről. a tanácskozást szerdán két szekcióban folytatják. /mti/

vir/gg/st/er pr

17.29 021182 0619

--

sb0050 4 130 mtib1057

üdvözlő távirat

1982. november 2. - losonczi pál, az elnöki tanács elnöke a panamai nemzeti ünnep alkalmából táviratban köszöntötte ricardo de la espriella köztársasági elnököt. /mti/

ig pr

17.35 021182 0208

M

--

sb0051 4 160 mtib1058

gáll istván temetése

1982. november 2. - kedden a farkasréti temetőben mély részvétellel kísérték utolsó útjára az 51 éves korában elhunyt gáll istván, kossuth-díjas és kétszeres józsef attila-díjas író, az új írás rovatvezetőjét, koszorúkkal övezett ravatalát hozzátartozói, író- és művészársai, barátai és olvasói vették körül. a gyász-szertartáson a művelődési minisztérium nevében tóth dezső művelődési miniszterhelyettes mondott búcsubeszédet.

- gáll istván félbemaradt művével is egész író, teljes művész, a nagy magyar realista, a szocialista prózairodalom, s épp ennek révén az egész mai magyar irodalom nagy alkotója. művének tiszteletreméltó erejével csak személyiségének szeretetreméltósága vetekedhet - s a kettő nála érezhetően össze is függött - mondotta. - marxista világnézettől áthatott mély szenvedély kötötte és fűtötte őt, az, amit a kortól kapott, és amivel íróként korát, társadalmát szolgálta. hivatásérzettel vállalta fel a magyar történelem személyesen megélt, felszabadulással, fényes szelekkel, ötvenes évekkel, ellenforradalommal viharos-tragikus és mégis szép szakaszának írói felrajzolását.

- ha művének tematikusan elsősorban a szocializmus tegnapja a tárgya - s művészete jellemzően a ménesgazdában, a vaskorban csucosodott is ki - szellemében mégis átfogó és máig ható. mindenekelőtt azért, mert ahogyan ezt a tegnapot láttatja, az a mára vall, a szocializmus építésének arra a több mint negyedszázadára, amellyel írói pályája is egyidős. nem formai jegyeken mérhető realizmusa: a szocializmus iránti aggódó, dilemmákat átélő, de mindig töretlen és művészileg mindezért hiteles hűségen alapszik.

a magyar írók szövetsége nevében fűző gyula alelnök idézte gáll istván emberi, írói alakját, a próza szerelmesét, aki tudott hinni a prózai ábrázolás mindenhatóságában. úgy volt - saját szavaival szólva - „az elkötelezett, a valóságábrázoló, a népben - nemzetben gondolkodó, a társadalmi és tudati változásokat kutató próza, hűve, hogy közben minden egyéb értéket észrevett, számontartott, ígéretes kísérletekre odafigyelt; maga is vállalkozott kísérletekre, hogy utána még teljesebb meggyőződéssel vallja addigi ars poeticáját - hangsúlyozta.

módos péter, az új írás munkatársja a sirnál a kollégák, a barátok nevében búcsuzott gáll istvántól, akinek sirját elborították a kegyelet virágai. /mti/

da/ka -ár s/er pr

17.47 021182 2380

--

sb0052 4 160 mtib1060

a szovjet könyv ünnepi hetének megnyitója szolnokon

1982. november 2. - kedden szolnokon megkezdődött kulturális életünk már hagyományos eseménye, a szovjet könyv és hanglemez ünnepi hete. a megyei művelődési központban ez alkalomból rendezett reprezentatív könyv és hanglemez kiállítást vlagyimir melnyikov, a mezsdunarodnaja knyiga igazgatója nyitotta meg. a tárlaton csaknem hatszáz orosz nyelvű politikai, tudományos, művészeti és szépirodalmi könyvet, több száz a szovjetunióban készült hanglemezt és kottát láthatnak az érdeklődők. a szépirodalmi könyvek, illetve a mezsdunarodnaja knyiga bemutatott újdonságai között ott van németh lászló két regénye, a gyász és a bűn, garai gábor verseskötete, a béke az én hazám, továbbá eötvös józsef: a falu jegyzője, berkesi andrás: küszöbök és bertha bulcsu: kenguru című alkotása. mindegyik a közelmúltban került a könyvesboltok polcaira.

a kiállítás megnyitását követő ünnepi esten győri franciska, vallai péter, a szolnoki szigligeti színház színművészei, jandó jenő zongoraművész és bordás györgy operaénekes működött közre. a szovjet irodalom és zene kiemelkedő alkotásait tolmácsolták.

a szovjet könyv és hanglemez ünnepi hetéhez kapcsolódva a szolnoki iskolákban rendhagyó irodalmi órákat tartottak, s a következő napokban hasonlókat rendeznek az ország sok más oktatási intézményében is.

az egyhetes rendezvénysorozat kiemelkedő eseményeként november 4-én, csütörtökön budapesten a technika házában két és félezer kötetet felsorakoztató szovjet könyvkiállítás nyílik. négy alkalommal ugyanitt irodalmi estet is rendeznek a szovjetunió népei költészetének bemutatására. /mti/

laz/pet/kz/ig pr

17.51 021182 1683

--

sb0053 4 180 mtib1061

időjárásjelentés

1982. november 2. -
párás, ködös idő

várható időjárás az ország területén szerda estig. tulnyomóan borult, párás, helyenként ködös időre kell számítani. szórványosan alakul ki ködszítálás. gyenge, mérsékelt lesz a szél. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 5, 9 fok között várható. /mti/

s pr

17.52 021182 0363

-.-

sb0054 4 130 mtib1062

tudományos ülés szentágothai jános tiszteletére

1982. november 2. - a 70 éves szentágothai jános munkásságát tudományos ülésen méltatták kedden a magyar tudományos akadémia roosevelt téri épületének nagytermében. ádám györgy akadémikus megnyitója után az előadók szentágothai jános munkásságának néhány szakkérdésével, valamint eddigi pályafutásának kiemelkedőbb eredményeivel foglalkoztak.

méltatói elmondták, hogy szentágothai jános lenhossék mihály tanítványaként 1932-ben írta első ideganatómiai dolgozatát. fiatalon, 34 évesen nevezték ki a pécsi orvosegyetem anatómiai professzorának, 36 évesen a magyar tudományos akadémia levelező tagja, két évre rá kossuth-díjjal tüntették ki. e tüneményesen gyors pályafutását nemzetközileg is kiemelkedő szakmai sikerekkel alapozta meg. érdeklődése széles körű: a perifériás idegrendszerrel a nagyagykéregig minden, az idegtevékenységgel kapcsolatos érdekli, s mivel kísérletező alkatu, a szerkezeti felépítmények mögött mindig a mozgatórugót, a működést kutatja. a kisagy működésére vonatkozó, ma is használatos kapcsolási rajzot részben j. c. eccles nobel-díjas ausztrál és ito japán kutatóval együttműködve dolgozta ki.

szentágothai jános pécsi működésének évében - onnan 1963-ban jött budapestre - egy azóta önállósult és nemzetközi hírnevet szerzett neuroendokrin iskolát teremtett. hasonlóképpen jelentősek a fejlődő idegrendszer kapcsolataira, magatartására vonatkozó kutatásai. a legutóbbi években dolgozta ki a nagyagykéreg moduláris szerkezetére és működésére vonatkozó, világhírűvé lett koncepcióját.

M

szentágothai jános tevékenységének nemzetközi elismerését számos külföldi akadémiába való beválasztása jelzi, többek között: az angol royal society első magyar tagja, a szovjet tudományos akadémia és az egyesült államok-beli tudományos akadémia tiszteleti tagja, a pápai tudományos akadémia tagja, tudománypolitikusként, mint a magyar tudományos akadémia elnöke nemcsak szűkebb szakmájának, hanem az egész magyar tudományos életnek is kiemelkedő, aktív szereplője.

az emlékülés salánki jánosnak, a magyar tudományos akadémia levelező tagjának zárszavával ért véget. /mti/

jgy/tr/bc/er pr

18.02 021182 2191

-.-

sb0055 4 130 mtib1064

a iii. országos nőkonferencia külföldi vendégei vidéken /1. rész/

1982. november 2. - a iii. országos nőkonferenciára érkezett bolgár, csehszlovákiai, lengyel, ndk-beli, román és szovjet delegáció tagjai, a magyar nők országos tanácsa vezető munkatársainak kíséretében kedden vidékre látogattak.

a szovjet küldöttség, junina pacevicene-nek, a litván szszk szociális és ellátási miniszterének vezetésével tatára, a latex szőnyeggyárba látogatott. elkísérte vidéki útjára duschek lajosné, a magyar nők országos tanácsának elnöke. a vendégek tájékoztak a sok nő foglalkoztató nagyüzem munkájáról, a nődolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulásáról, majd pedig részt vettek az ez alkalommal rendezett barátsági gyűlésen. a gyűlésen duschek lajosné és j. pacevicene mondott beszédet. a bolgár és a lengyel küldöttség - nurieva zeneti, a bolgár nőbizottság irodájának tagja és nemcseva jordanka, a várnai nőtanács elnökét, illetve krystyna gromek, a lengyel nők országos tanácsának titkára és romualda chruszczow, a lengyel nőliga varsói szervezetének elnöke - bács -kiskun megye vendége volt. délelőtti kecskeméti nevezetességeivel ismerkedtek. ellátogattak a magyar naiv művészek muzeumába, megtekintették a szórakáténusz játékházat, az uttörő- és ifjusági otthont, valamint a kodály zoltán zenepedagógiai intézetet. ezt követően a két delegáció útja ketté vált. a bolgár küldöttség programja a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalatnál folytatódott, ahol tobak istván vezérigazgató fogadta és tájékoztatta őket a csaknem 1300 nő foglalkoztató gyár eredményeiről, feladatairól. a vendégek megtekintették az üzem óvodáját, majd pedig barátsági nagygyűlésen találkoztak a munkásokkal.

M

a lengyel nőküldöttség tiszakécskére utazott. a budapesti líkőripari vállalat palackozójában főleg az asszonyok foglalkoztatása iránt érdeklődtek. meghallgatták kazinczi jános igazgató tájékoztatóját, végül pedig részt vettek az üzemen rendezett barátsági gyűlésen.

a csehszlovákiai és a román küldöttség, élén elena litvajovaval, a szlovák nemzeti nőtanács elnökével, illetve maria bobuval, a román nők országos tanácsa elnökhelyettesével, székesfehérvárra látogatott. a megyei pártbizottság székházában boór ferenc, az mszmp fejér megyei bizottságának titkára fogadta és tájékoztatta őket a megye gazdasági, politikai helyzetéről, a nőpolitikai határozatok helyi végrehajtásáról. a küldöttségek ezután székesfehérvár nagyüzemeivel, a szakszervezeti, párt és kisz szervezeti nőbizottságok, nőfelelősök tevékenységével ismerkedtek. megtekintették a videoton elektronikai vállalat és a székesfehérvári ikarus gyár üzemeit, szociális létesítményeit. /folyt.köv/

ber/lász/zsi/kov/kz/mz pr

18.12 021182 2713

-. -

sb0056 4 130 mtib1065

a iii. országos nőkonferencia külföldi vendégei vidéken /2. rész/

1982. november 2. - délután a csehszlovákiai delegáció részvételével a videoton nagytermében, a román küldöttség jelenlétével pedig az ikarus gyár művelődési házában aktív értekezletet tartottak. a iii. országos nőkonferencia határozataival foglalkozó értekezleten felszólalt a csehszlovákiai és a román küldöttség vezetője is.

a heves megyei gyöngyös az ndk-ból érkezett nőmozgalmi küldöttséget - hertha jungot, a német demokratikus köztársaság nőszövetségének elnökhelyettesét, és siegrid linket, a lipcsei nőszövetség megyei titkárát - látta vendégül. a városi pártbizottság székházában kónya lajos első titkár fogadta és tájékoztatta őket a város politikai, gazdasági és kulturális életéről, a nőmozgalom helyi tapasztalatairól.

3

délután az egyesült izzó gyöngyösi félvezető és gépgyárában rendezett nőgyűlésen vettek részt a külföldi vendégek. ezt követően skultéthy jános gyárigazgató bemutatta nekik a többségében nőket foglalkoztató üzemet. /mti/

ber/lász/zsi/kov/kz/mz pr

18.25 021182 1075

-. -

sb0057 4 130 mtib2029

kádár jános fogadta grisa filipovot /2.rész/

/kérjük a szerkesztőségeket, hogy mai azonos című hírünk lezárását - mti jelzését - tekintsék tárgytalannak, az alábbi anyagunkkal folytatjuk grisa filipov keddi programjának tudósítását./

x x x

megbeszélésekre került sor a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről, a bolgár miniszterelnök kíséretében lévő személyiségek és magyar partnereik között is. veress péter külkereskedelmi miniszter bolgár kollégájával, hriszto hrisztovval tárgyalt; roska istván marij ivanovval folytatott eszmecsere. gábor andrás ipari miniszterhelyettes jordan tenov gépipari és elektronikai miniszterhelyettesével találkozott; s megbeszéléseik eredményeként a technoimpex, a transelektro, valamint a magyar forgalmazók vezetői 1985-ig szóló gyártásszakosítási egyezményt írtak alá a bolgár balkancarimpex külkereskedelmi vállalat képviselőivel elektromos és motoros targoncák gyártásáról. ezeket a korszerű anyagmozgató gépeket a kgst szakosodási ajánlásoknak megfelelően immár második évtizede, zömében a bolgár ipartól szerzik be az itthoni felhasználók, csupán ebben az évben 40 millió rubelért érkeznek hazánkba ilyen berendezések. /folyt.köv./

sz/mm/di/-ár ig

18.56 021182 1253

M

-. -

sb0058 4 130 mtib1066

vitafórum a katonai biztonság kérdéseiről

1982. november 2. - az országos béketanács leszerelési bizottságának kezdeményezésére kedden szakértői vitafórumot tartottak budapestben, melyet péter jános, az országgyűlés alelnöke, a magyar politikatudományi társaság elnöke vezetett. a tanácskozáson berecz jános, a népszabadság főszerkesztője, a politikatudományi társaság nemzetközi politikai szakosztályának elnöke tartott vitaindító előadást „összeurópai együttműködés - katonai biztonság,„ címmel.

az ensz leszerelési hét záróeseményeként összehívott vitafórumon - egyebek között - részletesen foglalkoztak a kölcsönös és egyenlő biztonság, a katonai erőegyensúly, a bizalom erősítő intézkedések kérdéseivel. a kontinens biztonsági problémáiról szólva a résztvevők megállapították: európa napjainkra megszűnt katonai értelemben körülhatárolt kontinens lenni, ezért ahhoz, hogy földrészünkön az egyhülés folyamat továbbfolytatódjék, a föld minden népének alapvető biztonsági érdekei fűződnek./mti/

ka/-ár/er pr

18.57 021182 1034

-.-

sb0059 4 130 mtib2030

kádár jános fogadta ... /3. rész/

grisa filipov látogatása győrben

grisa filipov, a bolgár minisztertanács elnöke és kísérete keddi programja során győr városába látogatott. a vendégeket vidéki utjukra elkísérte veress péter külkereskedelmi miniszter, roska istván külügyminiszterhelyettes és sebestyén jeno, hazánk szófiai nagykövete. a bolgár vendégek látogatást tettek a rába vagon- és gépgyárban, ahol háry béla, az mszmp győr-sopron megyei bizottságának első titkára, lombos ferenc, a győr-sopron megyei tanács elnöke, gábor andrás ipari miniszterhelyettes és horváth ede, a rába gyár vezérigazgatója fogadta őket.

a gyárlátogatás alkalmával horváth ede tájékoztatta grisa filipovot és kíséretét a magyar ipar egyik legkorszerűbb üzemének tevékenységéről. elmondotta, hogy napjainkban a rába gyár egy sor olyan gyártási programban vesz részt, amely az egész négazdaság

számára fontos. 1982-ben például a gyár termelésének mintegy 20 százaléka mezőgazdasági gép. a motor és futóműgyártás mellett az üzem állandóan keresi azokat a terméktípusokat, amelyek minden piacon jól értékesíthetők. utalt arra is, hogy napjainkban különösen fontos a szocialista országok gazdasági együttműködésének fejlesztése. a rába gyárnak éppen a kgst-kapcsolatok tették lehetővé a futóműgyártás fejlesztését és az üzem a jövőben is épít a szocialista gazdasági integrációra. a gyár bulgáriai kapcsolatairól szólva elmondta, hogy ezek már tízéves multra tekintenek vissza, de korántsem merítették ki az együttműködés valamennyi lehetőségét.

grisa filipov nagy elismeréssel szólt rába gyári tapasztalatairól és kifejtette, hogy a kapcsolatok elmélyítése érdekében olyan terméktípusok kialakítására volna szükség, amelyek lehetővé teszik a szélesebb körű kooperációt. hangsúlyozta, hogy a kétoldalú gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésében fontos szerepe lehet a győri gyáróriásnak. segíteni kell az üzemek és a különböző gazdasági szervezetek közötti közvetlen kontaktusok kialakítását, amelyek a jövőben az együttműködés minőségileg új szakaszát jelenthetik. arra is figyelni kell, hogy a két ország vállalatai a világpiacra együttműködő partnerekként jelentkezzenek.

a bolgár vendégek a tájékoztatót követően megtekintették a rába vagon- és gépgyár futómű gyáregységét. győri programja végeztével grisa filipov és kísérete az esti órákban visszatért budapestre.
/mti/

di/gg/mz pr

19.04 021182 2428

-.-

sb0060 4 180 mtib2034

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. november 2.

sb0001 tévéfilmek, rádiós ... /1. rész/
sb0002 tévéfilmek, rádiós ... /2. rész/
sb0003 ki tud többet a szovjetunióról
sb0004 tömegsport a x. kerületben
sb0005 korrózióvédelem ...
sb0006 jelzőberendezés a tv-kábelén
sb0007 új fagyasztóláda család
sb0008 kísérleti szőlőültetvény
sb0009 őszi vadászatok

sb0010 freskóhelyreállítás tokajban
 sb0011 autósok kallódó forintjai
 sb0012 leila husz kölyke
 sb0013 legelőgazdálkodással
 sb0014 harmincyolc család összefogott
 sb0015 javult a gyümölcs- és ...
 sb0016 telelésre készülnek
 sb0017 raktártűz
 sb0018 a hulladékanyagok haszn. /1. rész/
 sb0019 a hulladékanyagok haszn. /2. rész/
 sb0020 nicolas schöffner kitüntetése
 sb0021 kádár jános fogadta grisa filipovot
 sb0022 tanácskozás a kgst-államok ...
 sb0023 kékestetőn volt a legmelegebb
 sb0024 időjárásjelentés
 sb0025 összevont művelődési intézmények
 sb0026 a köd sem gátolja a munkákat
 sb0027 garzonlak. sorsolása szegeden
 sb0028 a somogy megyei tanács ülése
 sb0029 néprajzi pályázat eredményhirdetése
 sb0030 balesetek
 sb0031 építészeti emléklakett
 sb0032 széchenyi ferenc nevét vette fel
 sb0033 a nyiregyházi városi tanács
 sb0034 a komárom megyei tanács vb ülése
 sb0035 kitüntetés
 sb0036 országos értekezlet /1. rész/
 sb0037 országos értekezlet /2. rész/
 sb0038 a zalaegerszegi színház
 sb0039 tudományos ülészak
 sb0040 életmentők kitüntetése
 /folyt.köv/ er

21.09 021182 1431

sb0061 4 180 mtib2035

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 czinege lajos hazaérkezett
 sb0042 kitüntetések a sajtó
 sb0043 budapestre érkezett muhri
 sb0044 koszoruzási ünnepség
 sb0045 hazaérkezett tanzániából
 sb0046 a mai amerikai színház
 sb0047 ünnepre készülve /1. rész/
 sb0048 ünnepre készülve /2. rész/
 sb0049 vizügyi tanácskozás
 sb0050 üdvözlő távirat
 sb0051 gáll istván temetése
 sb0052 a szovjet könyv ünnepi hete
 sb0053 időjárásjelentés
 sb0054 tudományos ülés
 sb0055 a iii. országos nőkonferencia /1. rész/
 sb0056 a iii. országos nőkonferencia /2. rész/
 sb0057 kádár jános fogadta /2. rész/
 sb0058 kádár jános fogadta /3. rész/
 sb0059 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0060 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: izsák erika
 halasi györgy
 fehér péter

- v é g e -

/mti/

er pr

21.13 021182 0970



MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. november 03. bel. s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

november 7-re készül a főváros

1982. november 3. - a nagy októberi szocialista forradalom 65. évfordulójának méltó megünneplésére készül a főváros: a történelem-fordító idők emléke zászlódiszbe öltözötten, a szocialista forradalom győzelmét köszöntő feliratokkal, transzparenszekkel várja november 7-ét.

a következő napokban főváros-szerte koszoruzási ünnepségeket rendeznek a hazánk felszabadulásáért életüket áldozott hős szovjet katonák emlékműveinél. a gazdaság, a tudomány, a kultúra területén kiemelkedően dolgozók tevékenységét számos intézménynél különböző kitüntetésekkel ismerik el az ünnep alkalmából.

az ünnepet megelőző nap reggelén az országház előtt katonai tiszteletadással felvonják az állami zászlót; a gellérthegyí felszabadulási emlékmű előtt a magyar népköztársaság nemzeti lobogója és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaja emelkedik a magasba. a parlament előtti kossuth lajos téren november 7-én délben zenés őrségváltás lesz az állami zászlónál.

szombaton koszoruzási ünnepséget tartanak a felvonulás téren lévő lenin-szobornál: népünk nevében lerójják kegyeletüket az mszmp központi bizottsága, a népköztársaság elnöki tanácsa, a minisztertanács, a társadalmi és a tömegszervezetek, a fegyveres erők és testületek képviselői. koszorut helyeznek el a budapesti szovjet nagykövetség, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoporthoz és a diplomáciai testület nevében is.